

[Ole Bjørn Kraft.]

omfang og indenfor et sådant tidsrum, at den skandinaviske forsvarsunion kunne blive en realitet og træde ud i livet, inden det var for sent. Disse to spørgsmål hænger sammen. Vort ønske om at opnå våbenleverancer vil naturligvis ikke gå i opfyldelse, hvis man ikke fra Atlantmagternes side kan acceptere, at vi skal indtage en særstilling og således — til trods for at vi ikke ønsker at være medlemsstater — alligevel på dette område bliver stillet, som om vi var det.

Som det vil fremgå af alt, hvad jeg har sagt, betragter mit parti det ikke alene som naturligt og formålstjenligt, men også som en rimelig pligt for vort land at føre en sådan politik, at vi igennem vore handlinger bekræfter vor solidaritet med den vestlige verden, som vi i alle henseender er så nær knyttet til, som vi intet har at frygte af, og som er vore venner, og på hvis hjælp vi må kunne regne den dag, hjælp er et spørgsmål om liv og død for vort folk.

Lad mig understrege, at vi indtager dette standpunkt, fordi vi er overbevist om, at denne solidaritet, dette fællesskab mellem de demokratiske stater, er den største garanti for fredens bevarelse, som det er muligt at skabe, måske det eneste håb om at bevare freden.

I spørgsmålet om vort forhold til solidariteten med de vestlige demokratier er der en sag, som jeg gerne vil understrege, og det er den, at Norge og Danmark her er noget anderledes stillet end Sverige. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg tror, der er fuld forståelse i Danmark for, at problemstillingen tegner sig anderledes for et svensk synspunkt end for vort, at Sverige har særlige problemer at tage hensyn til, og at den kendsgerning, at Sverige har tilvejebragt et forsvar af en betydelig militær værdi, ikke rejser de samme vanskeligheder for dette land, som Norge og Danmark er stillet overfor. Jeg vil gerne tilføje, at det overalt i vort land er blevet følt som et udslag af svensk storsind, at man var rede til, til trods for Norges og Danmarks militære magtesløshed, at gå ind i et forpligtende forbund, selvom det ikke ville betyde, at Sverige i den nuværende situation kunne yde os militær hjælp.

I denne forbindelse vil jeg gerne bemærke, at det vel nu må stå enhver klart, hvor langt stærkere vi havde stået, og hvor meget større udsigt der havde været til at realisere det skandinaviske forbund, hvis vore bestræbelser for at opbygge vort forsvar i tide var blevet ført frem til et mere positivt

resultat. Mange af de vanskeligheder, vi nu står overfor, ville da have været ryddet af vejen. Diskussionen kunne have været ført på et andet realitetsgrundlag, end det nu har været muligt. Også her skulle vi som ofte i vor udenrigs- og forsvarspolitik vente og vente snart af den ene og snart af den anden grund, indtil vi havde ventet os til slet ingenting.

Norges og Danmarks forhold til de vestlige magter er af en ganske særlig karakter, som vi gør vel i ikke at tabe af syne, og som medfører, at hvad vi beslutter os til kan få mere vidtrækkende følger for vore lande, end en tilsvarende holdning vil få for Sverige. Vi har vel ikke glemmt endnu, at vi kæmpede sammen med vestmagterne i den sidste krig, at norske flyvere fløj vinge ved vinge med Royal Air Force, at danske ministerygere var blandt de allierede flådestyrker, der rensede Scheldemunden, for at forsyningerne til gennembruddet af Siegfriedlinien kunne komme frem. Vi må ikke glemme endnu, hvor stærkt vi under besættelsens sidste år ved fælles politiske anstrengelser under ledelse af forhenværende statsminister V. Buhl stræbte efter at blive betragtet som allieret, at vore samlede modstandsstyrker, civile som militære, havde SHAEF som øverstkommanderende, og at vi faktisk ved krigens slutning blev betragtet som allieret, og at vi i et bestemt forhold stadig er det, nemlig derved, at en norsk og en dansk brigade deltager i besættelsen af Tyskland.

Alt dette havde naturligvis sit udspring i, at Norge og Danmark strategisk ligger i samme plan, og at vore lande også under krigens gang derved fik stor betydning for de vestlige magter, således som det også vil være tilfældet i fremtiden. Norge og Danmark er desuden i den særlige situation, som gør vore beslutninger så betydningsfulde og på sin vis så vanskelige, når man ikke straks accepterer tanken, at vi har modtaget en forespørgsel, om vi ønsker at blive indbudt til at deltage i forhandlingerne om Atlantpagten, hvad Sverige ikke har. Og en ting til. Det er Norge og Danmark, der har udlande adskilt fra moderlandet, af en betydning, som ingen skal undervurdere. Alt dette er realiteter, som man må agte på.

Jeg tænker ikke alene på den rent følelsesmæssige skuffelse, som vil opstå i de vestlige lande, hvis deres forventning om, at vi føler os som deres fæller, ikke bliver opfyldt, men jeg tænker også på den almindelige vurdering af vor hele stilling, af vore motiver, af årsagerne til vor holdning, som